

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

✦ JÓZSEF FŐHERCEG.

A legmagyarabb főherceg nincs többé!

Nem legmagyarabb, a magyar főherceg!

Magyar földön született. Magyar föld levegőjét szívtá. Magyar dal ringatta el bölcsőjében. Magyar szóban tört ki az első érzése, magyar szóban nyilatkozott meg az első gondolata.

Magyar volt érzésben, gondolatban és szóban.

Azzá nevelte apja, a nagy nádor; azzá a föld, a levegő ég, a nép, a pajtások.

Vér szerint az uralkodóház tagja; nevelkedése alapján magyar főúr. Összekötő kapocs a korona és a nemzet között. Hatalmas részese a gyászos emlékezetű nagy félreértés elosztatásának, erős munkásá az újra éledő bizalomnak közöttük.

S épen most kellett az enyészetbe ragadó kórnak erőt vennie rajta, mikor a király s a nemzet vágyainak útja megint ketté válik, mikor a kétségoszlató s bizalomgerjesztő közbenjárásra olyan-olyan nagy a szükség.

A nemzet bálványa. Nemcsak királyi vérenek magyarságáért, hanem munkás életének drága tanulságaiért is.

Katonának készült s a cseh csatamezőn tanúsított vitézsége babérral övezte homlokát.

Hadszervező tehetsége megteremtette s a harci készség olyan magas fokára emelte a magyar honvédséget, hogy a legfőbb hadúr úgyszólván már születése pillanatában s azután minden hadgyakorlat alkalmával újra meg újra a legnagyobb elismeréssel tüntette ki. A honvédség az ő főfelügyelete alatt, melyet haláláig megtartott, büszkeségünké lett.

A pusztító tűzvész ellen ő szervezte a védelmet, mely manap már európai színvonalon áll.

Humánus intézményeinknek részint teremtője, részint vezetője, de mindenesetre támogatója.

Szeretettel istápolta a művészeteket s a tudományt. A tudományok egyik-másik ágával maga is foglalkozott szakszerűen, eredményesen. Alesuthi híres szép kertjének minden virágát, minden bokrát, minden fáját a természettudós alaposágával ismerte. S a magyarországi cigányságnak szigorúan tudományos akribiával írta meg a grammatikáját.

Nincs életének egyetlen mozzanata sem, mely édes magyar hazája javának, felvirágoztatásának hő vágya s buzgó munkálása nélkül szűkölködnék.

Avagy ki tudná elfelejteni azt a mélázó hangos gondolkodását, mikor fiumei villájából végigtekintve a szeme előtt elterülő gyönyörű hegyes-völgyes vidéken felsóhajtott: „Ez valamikor mind Magyarország volt!”

Siratjuk benne az embert, a magyar főurat, a királyi herceget. Siratjuk egy szebb jövőnek, hazafiui álmodozásunknak és reményeinknek zálogát.

S a halál zordon lehellete lehervasztotta a drága virágot, melyen egy nemzet minden vágya és reménykedése csüggött.

Borulj mély gyászba szegény magyar hazánk! A magyar főherceg, szeretetednek bálványa, álmaidnak feltett záloga nincs többé!

Zombor város részvéte az országos gyászban.

Zombor szab. kir. város törvényhatósága f. hó 13-ára hirdetett közgyűlését a legmagyarabb királyi herceg elhatározásával beállott országos gyász miatt elhalasztotta.

Az elnöklő Latinovits Pál főispán indítványára az egybegyűlt törvényhatóság egyedül az elhunyt József királyi herceg elvülhetlen érdemű emlékének áldozott s megtette azokat az intézkedéseket, melyekkel Zombor szab. kir. város az országos gyászban való részvételének kifejezést ad. Latinovits Pál főispán beszéde s az indítványára határozatok a következők:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Minden magyar ember szívében a mai napon gyász vonul át. A legmagyarabb királyi herceg nincs többé. Mert József királyi herceg méltán nevezhető legmagyarabb királyi hercegnek, miután hazafias viselkedése folytán s a magyar ügyeknek lelkes pártolója lévén, ezen címet jogosan érdemelte meg. Alig van hazafias és jótékony közhasznú intézmény hazánkban, melynek ő alapítója, buzgó gyámolítója, szóval, tettekkel és anyagilag is ne lett volna.

Midőn a magyar királyi honvédség ez előtt 35 évvel fényes történelmi reminiscenciák alapján felállított, minden magyar hazafi szívet lelkes öröm fogta el. Ezen öröm fokozódott, midőn a honvédség élére annak főparancsnokául a közös hadsereg esataviselt hős tábornokát, József kir. herceget nevezték ki. Az ő fáradhatlan tevékenysége a honvédséget külföldi szaktekintélyek egyhangú elismerése szerint a legelső csapatotest és hadseregek sorába emelte. Ezen szakvélemény megkoronázása az ő 35 éves lelkes kiváló tevékenységének, melyre mindannyian büszkék vagyunk. Mint gazda, nagy kiterjedésű birtokain valóságos mintagazdaságot folytatótt. Valóságos mintaképe volt a belterjes gazdálkodás és állattenyésztés terén a magyar gazdának. Alkalmazottainak valóságos jószágos atyja volt. Nem egy közhasznú ujtás az ő gazdaságaiból terjedt el az országban úgy a magtermelés, mint a jószágtenyésztés terén.

A tűzoltóságnak egyik megeremtője, lelkes védnöke, anyagilag és erkölcsileg támogatója volt. Mint családapa, valóságos patriarkális életet élt s példát szolgáltatott a gunyhóktól a palotákig.

Midőn három évvel ezelőtt a honvédség megszemlélésére városunkat szerencsétlenül látogatásával, városunkról a legnagyobb dicseccéssel nyilatkozott.

Tisztelettel indítványozom:

I. hogy a mai közgyűlés a gyász jeléül elhalasztassék s a polgármester bizassék meg későbbi összehívásával;

II. József kir. herceg emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék;

III. az özvegy királyi hercegnő és a családhoz megleghangu részvétirat intéztessék;

IV. vezetésem alatt a város polgármestere, országgyűlési képviselője és a netán csatlakozni kívánó városi bizottsági tagok részvételével küldöttéleg jelenjen meg a temetésen s díszes koszoru helyeztessék a ravatalra. A csatlakozni kívánók folyó hó 16-ig délig nálam jelentkezni sziveskedjenek.

V. Zombor város törvényhatósági bizottsága kezdeményezze s írjon át a többi törvényhatóságoknak, hogy a legmagyarabb királyi herceg emlékére az ország fővárosában, Budapesten szobor állíttassék fel.

Rajzkiállítás.

Király Lajos gimnáziumi rajztanár mint minden évben, az idei iskolai év végén is növendékeinek rajzaiból és képeiből kiállítást rendezett az érdeklődő közönség számára az intézet rajztermében. A kiállítás pünkösdi első napján nyílt meg és másodnapján záródott. Városunk intelligens közönsége, a szülők nagy számban látogatták a kiállítást, melynek nívója az összes eddigieket felülmulata.

Szép keretet nyújtott a kiállításnak a virágcsokrokkal, füzérekkel és drapériákkal izlésesen díszített rajzterem, melyet ügyes kezek valóságos virágkerteté varázsoltak át. A falakon és állványokon szebbnél-szebb képek és rajzok voltak elhelyezve egyes csoportosításban. A rajzok precizitása, a képek

szép színharmonitája bámulatot és elismerést keltett a nézőközönség soraiban.

Különös elismeréssel tartozunk Király Lajos tanár urnak, kinek buzgó és szakavatott vezetése mellett tanulóinknak e téren való haladása, mint azt az idei fényes kiállítás is bizonyította, biztosítva van. Ő már az új rendszer hive; eltérőleg a régi sablonos másolási rendszertől, a természet utáni rajzolás, festés és skizzelést igyekszik fokozatosan meghonosítani a tanterv keretén belül. Ily rendszer mellett a tanulóifjúság egyéni felfogása, színérzéke szabadabb tér nyer és az egyéni tehetség is jobban érvényesülhet.

Külön csoportot alkottak az olajfestmények, melyek nagyjából tájképek voltak; volt közöttük egynéhány sikerült csendélet kép és tanulmányfej is.

Különösen említést érdemelnek Csávosi Sándor VII. oszt. tanuló és Szobotka Imre V. oszt. tanuló természet után festett tájképei, kik igen szép tehetségnek tanujelét adták kiállított képeikben. Szép olajfestményeket állítottak ki még: Honti Gyula, Pétényi Gyula, Lovász Károly VII. oszt. tanulók. Igen csinosak voltak Argay József, Mayer Jenő, Ergh Mihály és Városy György VI. oszt. tanulók akvarelfestményei, továbbá Szabó Mátyás, Szabó István és Weigand Béla IV. oszt. tanulók tollrajzai. A krétarajzok legjobb kultiválójának Krizsák Ádám VIII. oszt. tanuló bizonyult, kinek gipszminták után készült szénrajzai valóban kiválóak voltak.

Ezeken kívül még igen nagy számban voltak kiállítva mértani rajzok és mértani idomok. Ujdonságként szerepeltek az ide kiállításon egyes tanulók vázlatkönyvei; ezek az egyéni tehetség fejlesztése, a rajzok tökéletesítése szempontjából igen fontosak.

Megemlítjük még, hogy célszerű volna, ha a tanári kar adakozás útján egy vagy két tanuló ifjut a tehetségesebbek közül évről-évre megjutalmazna, ami serkentő például szolgálna a tanulóifjúságnak. Leghelyesebb volna, ha jövőben a kiállítás szedendő csekély belépti díjakat e célra fordítanák.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Csonoplyán.

— A „Bácska“ eredeti tárcája. —

1905. június 12.

A természet, viruló pompájában, ünnepi díszben a lombos község. A magyar trikolor vigan leng sokhelyütt a széles utcán, mely ut volna már valamely vidéki városban, boulevard számba menne egy fővárosban.

A sarki fordulónál, mozsarak durrogatásával üdvözlük az érkező vendégeket. Meglepetés és a dobhártyának, idegességnek erős kipróbálása. Réztrombiták harsogása, tambura cincogással válik ezután.

Az öreg miséről özőnlük a közönség, árad a nép kifelé. Nem megy haza, megáll, itt marad. A fekete posztóruhás férfinepesség rágyújt a hosszuszárura, akkor is a szájában tartja a végét, mikor már kihamvadt a tűz. Szükvégű magyar nadrág, papucs a lábfejen. Kicsit magyar, kicsit német viselet. Ugy veszi ki magát, mint attilához a pantalló.

Körfésű ül a lányok kontyán, összetartja

a fejtetőn lesimitott haját. Nem szép, célszerű lehet, nem egykönnyen bomlik el a haj, kitart a legrezgőbb táncban is. Rózsa virág, legszebb virág a mellükön, sárga és csak azután rózsaszín.

Az asszonynépséget otthon tartja a házi gond, peccsenye forgatása, vajás kalács gondos piritása, hogy jó is legyen, szép is legyen, omlós belül, olyan, mint a hab, hiszen ma nemesak sátoros ünnep, piros pünkösdi másodnapja van, hanem — mondják — eddig nem volt, visszatérő nap is nehezen lesz, akár mint a zombori Schweidel-ünnep, zajos nap.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület, a zomborjárás szolgabírósa és a járás összes községei közreműködése mellett szarvasmarha- és lódíjazást rendezett Csonoplyán.

Templom körül errefelé a lovak, csikók, ménék, arrafelé igen szép szarvasmarha állomány. Duzzadt tőgyek, melyeket „sikerült borjúk” — a hirdetésen áll így — dölködnek a csillagos, fényes, tarkaszőrű fejükkel.

Szorgalmasan működik a díjazó bizottság, lelkiismeretesen. Országos dolgot lehetne rájuk bízni. Szakértően oda állnak

egy-egy szebb állat mellé, jól kinyitják szemüket, meresztik a tekintetüket. Sok gazdának a szive nagyot dobban az ezüstgombos de kikapcsolt mellény alatt, azon forog esze, lesz-e „sárga csikó” földmívelésügyi minisztertől az egy és kétéves kancacsikó gazdájának, vagy diszoklevél a család-ház falára, amivel büszkélkedni lehessen, a szomszédal kérkedni.

Boldog aki nyugtát kap a kézbe, nyer arra utasítást, hogy jöjjön azután a faluházára.

Gazda szeme hizlalja az ökröt, a hozzá értő díjazók szemét nem kerüli el semmi, elér az, a lábak körmeig, foltos-e az? igazi fajbeli-e az állat?

Hogy volt, mint volt? Mennyi kifogást talált Kállay István huszárszázados, méntelep parancsnok, a földmívelésügyi miniszterium kiküldöttje, Deák Zsigmond és ifj. Szemző István juri elnökökkel a lovakban, Falcione Lajos hasonló minőségében és Csihás Béla szakértő a szarvasmarhákban, más gazdák meg a borjuval elővezetett fejős teheneiben, üszökben, egy-három éves bikákban, más kérdés.

H i r e k.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Verner Ferenc bajai járásbírói segédtelek-könyvvezetőt a módosi járásbíróshoz telek-könyvvezetővé nevezte ki.

Autonomiai képviselő. Dr. Boromisza Tibor kanonokat, pápai prelátest, a püspökké kinevezett Radnay Farkas helyébe a kalocsai érseki tartomány négy káptalanja képviselővé választotta meg a kath. autonomiai szervező gyűlésére.

Lyceumi közgyűlés. A zombori szabad lyceum egyesület f. hó 17-ikén, szombaton délután 6 órakor egyesületi helyiségében (Zarándok-utca, Bárány-féle ház) évzáró közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Zenés mise a karmelita templomban. Zombor város műkedvelő zenészei pünkösd első és másodnapján ritka élvezetben részesítettek az ájtatoskodó hívőket. A misét P. Soós celebrálta; zenészeink szebbnél-szebb műveket adtak elő, mi az ájtatoskodók áhitatához nagyban hozzájárult. Program: Kontor: „Miatyánk“. Énekelte Major József, harmoniumon kísérte Tomesányi Aladár. Szeyley: „Gloria.“ Énekelte és harmoniumon kísérte Marschall Béla. Weisz: „Graduale.“ Énekelte Trischler Gyuláné, vonós ötös kísérettel. Haydn: „Credo.“ Vonós négyes. Keinerstorfer: „Agnus.“ Énekelte Tomesányi Aladár, harmoniumon kísérte Marschall Béla. Mecier: „Ecce panis.“ Énekelte Major József és Marschall Béla. Weisz: „Offertorium.“ Énekelte Trischler Gyuláné, harmoniumon kísérte Marschall Béla, cellón dr. Németh Arthur. Szeyley: „Benedictus.“ Énekelte Marschall Béla. — Az egyes énekesek — kik teljesen függetlenül a dalárdától működtek közre — remekeltek. Ribiczey Kálmánt, ki az első hegedűt játszotta, hallottuk már több alkalommal, elismerjük ügyességét és rátermettségét, de hogy oly gyönyörűen játszik, nem képzeljük. Nem az ember, hanem a sziv szólalt meg. Trischler Gyuláné lágyan vibráló szopránja maradandó emlékeket hagyott mindenki szívében. Weisz Offertoriumában, melyet Trischler Gyuláné énekelt, harmoniumon Marschall Béla és cellón dr. Németh Arthur kísért, ügyesen oldotta meg feladatát dr. Németh. A többi résztvevők Marschall Béla, Major József és Tomesányi Aladár énekeltek, kiket városunk közönsége már amúgy is ismer. Köszönettel tartozunk dr. Németh Arthurnak, ki a szép eszmének megpendítője volt, továbbá Csavojác János zenetanárnak és mindazoknak, kik közreműködésükkel a sikert biztosították. Csavojác János zeneművész a rövid időre való tekin-

tettel bámulatos kitartással és lelkesedéssel oldotta meg igazán nehéz feladatát, mely a kvartett társaság által előadott Haydn Largójában gyönyörűen nyilvánult meg.

Különös égitűnemény. Vasárnap az égbolt éjszakai oldalán este fél kilenc órakor egy kigyóalakú égitest jelent meg és vakító sugáru, ezüsthénnel tündökölt mintegy 25 percig. Azután apránként elhalványult és eltűnt.

Banzáj ünnep Zomborban. F. hó 10-én Zomborban a Vadászkiút szálló ujonnan átalakított kerti helyiségében jókedvű estélyt rendeztek az oroszokon győzedelmeskedő japánok iránt rokonérzettel viseltetők, nők, férfiak vagy százan. A kerthelyiség, stilszerűen, japáni lampionokkal volt kivilágítva s ékes diadalívén: Banzáj Togo! fölírás hirdette az összejövetel jelentőségét. A vidám zenészó mellett mulató, majd tánera is perdült közönség francia nyelven üdvözlő telegrammot menesztett a bécsi japáni nagykövetségnek, mely magyar fordításban így hangzik:

A japán nagykövet Öexcellenciájának

Bécs.

Összejöttünk, hogy azt a fényes és döntő győzelmet, melyet a japán flotta Togonak, minden idők legnagyobb tenger-nagyának parancsnoksága alatt az egyesült orosz hajóhadak fölött kivivott, megünnepeljük. Fogadja ez alkalomból mély rokon-érzelmünk kifejezése mellett legmelegebb szerencsekívánatainkat, azon kérelemmel, hogy azokat a vitéz japán tengerészeknek és az ő dicsőséges hős parancsnokoknak tolmácsolni sziveskedjék. — A Togo tiszteletére rendezett közvacsorán megjelentek.

Eljegyzés. Dr. Kohlmann Dezső állami főgimnáziumi tanár f. hó 14-én eljegyezte Bárány Zsiga kedves és bájos leányát, Juliskát.

A zombori iparos dalárda kirándulása. Pünkösd napján eléggé kedvező időben indult az iparos dalárda Gombosra, hogy az oda hirdetett dalestélyt megtartsa. Megérkezvén Gombosra, a jelige elnéklése után szétoszlottak a tagok estig szórakozást keresni. Esti 6 órakor közvacsorára gyűltek össze a vasúti vendéglő éttermében, hol Nevora József vendéglős jó konyhájának főztjét, halászlét és turós tésztát találtak fel. A kiűritett tálak maguk is dicsérték a szakácsokat, de nem hagyható említés nélkül, hogy a táncestély alkalmával is a közönségnek páratlan kiszolgálásban volt része. Esti 7 órakor Vadas Feri tárogatóst játszotta melabus hangszerén a kuruc idők ránk maradt nótáit, melyeket a már gyűlekvő helybeli és vidéki közönség élvezettel hallga-

tott. Az utolsó vonat után megkezdődött a dalestély, melyet a dalárda programja szerint énekelt le a szépszámú közönség érdeklődése mellett. Dalestély után tánc következett a vasúti vendéglő éttermében, hol Herezenberger zenekarának nótái mellett hajnalig együtt maradt a vigadó társaság. A dalárda a reggeli gyorsvonattal utazott vissza Zomborba, magával hozván kedves emlékeit e kirándulásnak, hol szíves magyar vendégszeretettel környezve töltötték el az estét.

Érettségi vizsga. Dr. Jovánovits József zombori ügyvéd leánya Leona f. hó 15-én a zombori felső kereskedelmi iskolában a kiküldött bizottság előtt az érettségi vizsgálatot sikerrel kiállotta. Örömmel konstatáljuk-e tényt s elismeréssel adózunk a szép reményekre jogosult ifju leánykának ambíciójáért, ki megmutatta, hogy tanulni élvezettel kell, nem pedig kényszerűségből. Erről példát vehetnek ifjaink, kiknek életszükséglet a tanulás. Ismerősei és barátai szerencsekívánataikkal halmozták el az ambíciózus leánykát.

Eljegyzés. Dr. Szilágyi Károly bezdáni ügyvéd, szkv. honvédtiszhadnagy, jegyet váltott Bosnyák Mariska kisasszonnyal, Bosnyák János Bezdán község jegyzőjének leányával.

Jegyző választás. Mélykut községben megüresedett jegyzői állásra f. hó 12-én Alföldy Géza monostorszezi jegyző választotta meg egyhangulag.

A gimnázium érettségi vizsgájának eredménye. Folyó hó 9. és 10-én tartották meg a zombori állami főgimnáziumban az érettségi vizsgákat, melyeken Kosztolányi Árpád miniszter kiküldött, a szabadkai közs. gimnázium igazgatója elnökölt. Az eredmény az előző évek eredményéhez képest szépnak mondható. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 22 tanuló; írásbeli vizsgát tett ugyanannyi. Az írásbeli vizsgálat alapján 1 évre visszautasítottak egyet, szóbelire boesátottak 21-et. A megejtett szóbeli vizsgálat eredménye szerint jelesen érett 3, névszerint Hahn, Kende és Pollák. Jól érett 5: Glancz, Halmos, piskárosi Szilágyi L., Tóth és Gombos. Érett 8: Csetri, Hegedűs, Halmos, Rádits, Sohr, Nagy, Reviczky, Kupuszárevits. 3 hónapra visszautasítottak 3-at és végleg egyet. Felemlítjük, hogy az érettségit tett tanulók közül piskárosi Szilágyi Lajos, a helybeli 6-ik honvédtiszhadnagy rangban szolgál és mint magántanuló tette le a különbözeti vizsgát a VI. és VII. osztályról, a magánvizsgát a VIII. osztályról és végül az érettségit. Az elért szép sikerért elismerő szavakban részesült a miniszteri biztos részéről.

A nevezettek és Birvasszky György ügyes rendezőn, más alább megnevezendőkön kívül ott voltak még a zombori urak közül: Baky Elek, Bittermann Sándor, Bunyi Gyula, Czettl Dezső, Falcione Árpád, Falcione Sándor, dr. Gaál István, Halm Ottó, dr. Konyovits Dávid, Méri Ignác, Szalay Frigyes, Szilágyi Elemér, Thum Adolf, Trischler Gyula, Weigand Antal és mások, a vidékről is többen.

Dijkiosztás után gyülekezés a társasébredre. Áldomásívás nélkül, nincs minálunk semmiféle jó dolog. Jónál jobb étkek az ételsoron, melyeket egy ilyen gazdag község termékeiből, jómódjában előállíthatott, a bor is kiválasztva, ezek mellett — tósz-tiszonyban szenvedő sem lévén köztünk — az lett volna esoda, az bizony, ha a tósztok árja meg nem indult volna csakhamar! Volt mintegy félszáz pohárköszöntés.

Nem baj, csak a jó egészség meglegyen, ez, nagy próbára lett kitéve Csonoplyán.

Deák Andor községi jegyző legvendégszeretőbb házában, egyik reggeltől a másik reggelig folytonos bucsujárást tartott az oda özönlő sok, sok uri, a közletről-távletről összesereglett vendégnép. Elképzelni alig lehet

a szíves háziasszony gondjának a nagyságát, és azt, hogy ki nem ürült soha az éléskamara. Alig győzték fölfordani a választékos étkeket a megyei legények. Gazdag, díszes kiszolgálás volt az, a nap minden szakában. Igazi, meghamisítatlan, bácskai magyar vendégszeretet. Mikor véljük, hogy kiveszőben már ez az ősi erényünk, akkor jelentkezik az, a legpazarabbal. Aki ott volt a Deákék házában, az a vendégszeretettel egy födel alatt lakozott. Meglátszott mindenben a szerető asszonykéz. Deák Andorné Kováts Jozefin háziasszony segítő társai voltak szíves készséggel: Gaál Istvánné, özv. Halász Gyuláné, Kováts Béláné urasszonyok és Margit házikisasszony.

Ünnepelték itt és ott Fernbach Károlyt, a kerényi kerület országgyűlési képviselőjét, aki ezuttal is hőkezű adománnyal járult a díjazási összegekhez, De nemesak ezért, szeretetreméltóságáért magáért, tüntették ki mindenütt.

Teljes elismeréssel adóztak, többszörös hálát és köszönetet hangoztattak, róvtak le Tárcazy Dezső járási főszolgabírónak, mert hiszen elsősorban a zombori szolgabíróság,

a járáshoz tartozó összes községekkel hozta létre ez a sikerült haszonállat kiállítását. Az érdem, az marad, ha nem is keresi.

Falcione Nándor gazdasági egyleti ügyvezető érdemes alelnök, mint elnök ott volt mindenütt, az asztalfőn ülve, sok jó kívánsággal több felköszöntő hangzott felé.

Nem feledkeztek meg a felköszöntők során, mindjárt a legelején Latinovits Pál egyesületi elnökről, a főispánról, Karácson Gyula kir. tanácsos alispánról, elsősorban a földmívelésügyi ez idei miniszterrel Tallián Béláról és más érdemes egyénekről.

Gyorgyovásszky György gazdasági egyleti igazgató, felköszöntő alakjában szakszerű beszédet intézett a gazdaközönséghez, tanítván őket sok jóra. Tárnyilagosságában is ékesen szólt. Délután lófuttatás volt a csonoplyá-pacséri, éltes fákkal szegélyezett országuton. Rajokban tódultak oda az emberek, ki gyalog, ki hintón vagy bordatárogató szekéren. Egy versenyző lovas lebukott, kocsin, lovon átesett, baja nem esett.

Az Uránia tudományos színház két kiküldöttje, Zsedényi Aladár író vezetése mellett fölvételeket csinált; talán majd az őszre, meg-

Pünkösöd. Pünkösöd ünnepén a keresztény világ a Szentlélek eljövételének napját ünnepelte. A Szentlélekét, mely meghihlette az apostolok lelkét és szétmenve a világ minden tája felé, hangos szóval hirdették Krisztus dicsőségét, a krisztusi tanok örökkévalóságát, az ő vallásának, a szeretet vallásának megdönthetetlen ígét. Azóta sok ezer és ezer év merült a semmiségbe, de az a láng, mely az apostolok lelkét meghihlette, örökségül hagyatott az embereknek. Ez a láng azóta sok esodás tetteknek volt szülője, mely végig vonul az emberiség egész történetén. Ott él, ott ragyog az a nemes eszmék védelmében, mártírhalált halt hősök szemeiben. Ott tündököl a nagy, lélekemelő tettek embe- reinek lelkében. Ez a láng oltja belénk a szeretet érzelmét, a honszerelmem tüzét, a hit és remény szelid, megnyugtató eszméit. Virágos oltárokon mutatják be áldozatukat az emberek az isteni bölcsességnek, mely elküldte nekünk a Szentleket, hogy bevilágítsa fényével az egész világot.

Megyei irodalmi társaság.

A regóta tervben levő megyei irodalmi társaság — mint értesülünk — nemsokára létesülni fog. A mozgalom élén Vértesi Károly, a kitünő író, a Schweidel-szobor megalkotója áll, akinek lakásán ez ügyben a napokban a helybeli írók értekezletet tartottak. Az értekezleten Dömötör Pál kir. ítélőtáblai bíró, az országos nevű jeles poéta is részt vett s elhatároztatott, hogy miután az irodalmi egyesület megalakítása megyei kulturánk fejlesztése és istápolása, az írók társulása és az irodalmi érdekek felkarolása szempontjából egyaránt kívánatos s ott, ahol annyi törekvő, sőt jeles író van, mint nálunk, mi sem áll utjában annak, hogy a szegedi Dugonits-, az aradi Kölesy-, a nagybecskerekéri Révay-, a debreceni Csokonai-, a pozsonyi Toldy- stb. társulatokhoz hasonló irodalmi egyesület létesüljön, ez okból a társulat tervezete kidolgoztassék s a megyénkben működő írókhoz az alakuló értekezlet megtartása végett felhívás intéztessek. Mivel a megyei írói társaság megalakítása iránt az eszmecsere annak idején lapunk hasábjain indult meg, a Vértesi Károly urnál tartott értekezlet eredményét az ügy iránt érdeklődők tájékoztatása végett e helyütt azzal regisztrálják, hogy a szépen megindult mozgalom fejleményeit is állandó figyelemmel fogjuk kísérni. (M.)

A Schweidel-szoborbizottság köszönete. A Schweidel-szoborbizottságnak június 6-án tartott ülésének határozatából

látjuk a zombor-járásí főszolgabíró a négyes fogaton az Urániában.

— Este felé táncba álltak a lányok templomtéren a nagykoesma előtt. A nyitott ablakokból hangok, melyek a jókedv fokozódottságát jelentették. Mulattak itt és ott, mindenütt. Vigadott, a ki díjat nyert, osztózkodó mindig akad.

Az egyik csoportban magyar lányok, magyar táncot roptak, a másikban német lányok tipegtek, tapogtak, a harmadik csoportban kólóztak. Összekeveredtek a zenehangok, de ez nem zavarta a táncolókat.

Zörgött a színes üvegyöngy a nyakon, ide-oda ringott a láncon, nemzeti színű szalagon függő, a füles nagy ezüst pénzdarab, vagy a zománcos Mária-kép.

Az Uránia küldöttjei képeket vesznek innét és a sötét kamrájukba zárják azokat, hogy később napvilágot lássanak.

A gavallér képviselő, a táncoló lányok nagy öröme jutalmakat osztogat a kiválóbbaknak. Nagyobb örömet okozhatott nekik, mint a táncos inci-finci legénykék. Hja, mikor a lányok örömet, a nyalka legényeket, szóval a javát, katonának elviszik!

A lányok ruházatán sok szín ríkit. A föld se gondolt ki több színt a virágoknak.

Vértesi Károly.

mindazoknak a testületeknek, egyleteknek, t. e. hölgyeknek és uraknak, akik a május 18-iki szoborleleplezési ünnepélyen közreműködtek, vagy egyébként gyűjtéssel és adakozással előmozdították azt, hogy példás rendben országos ünnepélyre nőhetne ki magát a szoborleleplezési ünnepély, van szerencsém szíves fáradozásait megköszönni. És pedig: a két esti színjátékban való résztvevőknek, hölgyeknek, uraknak, továbbá a szállást följánlőknek, az érkező vendégek elé kocsit kirendelőknél, a rend fenntartásában segédkező tanulóifjúságnak, a kereskedő uraknak, akik az ünnepély tartama alatt üzleti helyiségeiket zárva tartották, végre azoknak, akik az esti kivilágításnál az ünnepély fényét emelték, szóval a szoborbizottság mindazoknak a szíves szolgálatát megköszöni, akik bármilyen uton és módon az ünnepélyt rendező bizottságnak a támogatására voltak már az ünnepély előtt is. Leljük mindannyian jutalmukat abban a jó öntudatban, hogy vállvetett munkásságukkal és együttes közreműködésükkel egy olyan országos ünnepélynek lettünk részesei, mely egyrészt városunk jó hírnevét mozdította elő, másrészt segédkezésükkel maradandó szép emléket állítottak a lezajlott szép napokról e városnak, a vármegyének és az országnak. Hazafias üdvözléssel Zombor, 1905. évi június hó 12-én. A szoborbizottság nevében: Vértesi Károly, elnök.

Érettségi vizsgálat.

A zombori felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálat f. hó 13., 14. és 15-én volt dr. Scholtz Ágost, budapesti egyetemi tanár és Füleki József, szegedi ipariszkolai igazgató, miniszteri biztosok elnöklétével, kik az eredményről, s általában az intézet szelleméről nagy elismeréssel nyilatkoztak. A 26 jelentkező közül 6 jól érett, 18 érett lett. Kettőt 2—2 tárgyból a szeptemberi pótló vizsgálatra utasított a bizottság.

Egy ujverbászi hölgy a tüdőbetegekért. Lukács György, a József főherceg szanatórium egyesület elnöke a következő sorok közlésére kért föl bennünket: A halának, az elismerésnek, a köszönetnek szavával tartozom Lakner Erzsike ujverbászi urhölgynek, aki az egyesület egyszerű föl hívására azzal felelt, hogy rövid néhány nap alatt tizenöt rendes tagot gyűjtött egybe abba a ligába, melynek zászlajára a tüdőbetegek megmentése van írva. Lelkesedéseért, buzgóságáért fogadja köszönetünket, de fogadják mindazok, akik érző szívvvel segítik az egyesület embermentő céljaiban. Lakner Erzsike urhölgy gyűjtőívén egyesületünkbe rendes tagokul beléptek: Delhács Friderika, ifj. Heib Dávid, Hilkene Keresztély, Kármán Falcione Irma, Kaufmann Emilné, Kirst Dániel, Link Adolfné, Mauer Irén, özv. Polákovitsné, Schmidt Henrik, Schmidt Ilona, Szász József, ujverbászi mezőgazdák szövetkezete és ujverbászi takarékpénztár, Wagner G. Adolfné. Úgy értesülünk, hogy a taggyűjtés folyamatban van s a szanatóriumi bizottság megalakul nemesak a két Verbászon, de Bácska több helyén, amit a lelkes hölgyeknek köszönhetünk.

Bácsmegyei vasutak egyesülése. A Bácsmegyei h. é. Vasutak Résvénytársasága e hó 3-án Schmausz Endre nyug. főispán elnöklété alatt tartott közgyűlésében kimondták az ujvidék—titel—öbesei vasutal való egyesülést, amihez az utóbbi vasutársaság is hozzájárult.

Évzáró vizsgák. A helybeli izr. népiskolában az évzáró vizsgák folyó hó 18-án következő sorrendben fognak megtartatni: délelőtt 8—10 óráig az I. és II. vegyes osztályban, 10—12-ig a III. és IV. fu-, délután 3—5-ig a III., IV., V. és VI. leányosztályban; amelyekre az igen t. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívattak.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter hivatalos statisztikája szerint f. évi március hóban 307 egyén halt meg Bácsmegyében tüdővészben. Baján 11, Ujvidéken 21, Zomborban 16, Szabadkán 51 — tehát többen mint Baján, Ujvidéken és Zomborban együttvéve — halt meg ezen rettenetes betegségben.

Felhívás. A Schweidel szoborbizottság f. é. június hó 6-án tartott ülésén elhatározta, hogy június hó 17-én (szombaton) este 8 órakor a Polgári kaszinó helyiségeiben társas vacsorát rendez, melyen a bizottsági tagokon és hozzátartozóikon kívül résztvevőnek családtagjaikkal és meghívott vendégeikkel együtt mindazok, kik a szobor felállítása körüli munkálatokban és a leleplezés alkalmából rendezett ünnepélyeken a hazafias öszszolgálatában közreműködtek. A bizottság megbízásából ezennel felkérem mindazokat, kik a közvacsorán részt venni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat nálam f. évi június hó 16-ig (péntek) estig bejelenteni szíveskedjenek. Egy teríték ára 1/2 liter borral 1 kor. 60 fil. Vacsora után tánc! A jelentkezésnek vagy aláírásnak feltétlenül kötelező ereje van. Prokópy Imre.

Komló hírek. A bácskai komlós-egylet mindjobbán közeledik a megvalósuláshoz, ami megtörténik, mihelyt elegendő tag jelentkezik. Jelentkezési lapot a vármegyei gazdasági egylet titkári hivatalától (megyeház) lehet kérni. Helyenként megyénkben is fellépett itt-ott némely káros rovar s komlópenész, az ezek ellen való védekezésről a földmívelésügyi kormány egy hasznos füzetet íratott, melyet 20 fillér postabélyeg ellenében bárkinek elküld az állami komlósztanár (I. Kolozsvár). Az erdélyi gazdasági egylet könykiadó vállalatában (Kolozsvár, gazdasági tanintézet) június hó végére megjelenik a Cséser Lajos gazdasági szaktanár által írott füzet „A magyar komlóművelésről“ 41 legújabb ábrával. Nevezett vállalatnál postautalványon 1 kor. 20 fillérért rendelhető meg.

Értesítés. A „Zombori Kereskedők Testülete“ ez uton értesíti a közönséget, hogy közös megállapodás szerint a fűszerkereskedések április 1-től október 1-ig reggel 6-tól este 8-ig, október 1-től április 1-ig reggel 7-től este 1/2 8-ig; a többi üzletek április 1-től november 1-ig reggel 1/2 7-től este 7-ig és november 1-től április 1-ig reggel 7-től este 7-ig tartanak nyitva.

Fedák Sári Ujvidéken. Fedák Sári f. hó 18-án saját automobilján Budapestről Ujvidékre érkezik és folyó hó 19-én nagy hangversenyben fellépni fog.

Jégeső. Ujszivác község határában e hó 6-án 6 és 7 óra között óriási felhőszakadászerű zivatar volt. Vagy fél óra hosszat esett nagy szemekben az eső. A gazdák már fellélegzettek, miután a fenyegetőleg tornyosuló fellegek véstjéslón jeget látszottak méhükben hordani s csak kövér esőcseppek hullottak alá. De hirtelen szünni kezdett az eső s helyébe galambtojás nagyságú jéggolyók özöne zudult alá. Rémes a pusztulás, amit a jég végzett. Ötszáz hold területen a buzát és árpát lekaszálják. A gyenge kukoricát pedig tövestül kiverte.

Öngyilkos kereskedő. Bock Hermann eszterváci kereskedő, ki ezelőtt néhány évvel még vagonos ember hírében állott, többszöri üzletváltoztatás folytán vagonilag tönkrement. E körülményt az általános becslés és derék embernek ismert kereskedő annyira szívére vette, hogy f. hó 13-án a délutáni órákban a padláson felakasztotta magát s mire ráakadtak, már csak holttestét vehették le a gerendáról.

A törvény nevében. Érdekes jelenet játszódott le egy rendőrkapitány előtt. Egy notorius tolvajt szembesítettek az áldozatával. Megtámadta, kirabolta a szegény fiut a csirkefogó s most még a lopást is a meglopottra szeretné rákenni.

— Még, hogy azt mondja, hogy én loptam el az ő óráját, hiszen ő lopott meg engemet, ő a tolvaj.

A szegény 16 éves fiu szemét elborítják a könnyek a piszkos hazugság hallatára, aztán sirásba fuló hangon mondja a kapitánynak:

— Tekintetes kapitány úr, engedje meg, hogy a törvény nevében pofon üssem ezt a gazembert.

Aztán meg sem várva a kapitány válaszáat, úgy vágta pofon a törvény nevében, hogy elszédült a tolvaj.

Öngyilkosság. Fischer István, Hatvan község aljegyzője hivatalos pénzeket sikkasztott s hogy azt pótolhassa, Újvidéken lakó nővérehez, Basch Sándor végrehajtó feleségéhez fordult segítségért. Baschné a könnyelmű fiatalembert, ki testvére bizalmával már többször visszaélt, kérelmével elutasította, mire Fischer Baschné előtt mellbe lötte magát, Fischer Istvánt súlyos sérülésével a kórházba szállították.

Kifogott hulla. Szentistván határában egy teljesen feloszlásnak indult hullát fogtak ki a Dunából. A ruhája már egészen lefoszlott róla, úgy hogy felismerhetlen. Mint hogy fején lék volt és az a gyanu forgott fenn, hogy esetleg bűntény áldozata, hivatalból felboncolták, de a boncolás sem volt képes semmi bizonyosat megállapítani. A hullát lefényképezték és a fotografiát beküldték a budapesti államrendőrségnek.

Díjlövészet Brüsszelben. Zombor város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint Belgium függetlenségének 75-ik évfordulója alkalmából Brüsszelben f. évi július hó 9—20-ik napjai között 100.000 frankot meghaladó összegű díjazással egybekötött díjlövészet fog tartatni és hogy arra a Belga kormányának Bécsben székelő követe kormányra megbízásából a magyarországi lövészeket részvétel céljából meghívta. A részvételre esetleg jelentkezők a díjlövészet programját illetőleg a belügyminisztérium III/c. (közrendészeti) alosztályában hétköznapokon a hivatalos órák alatt, illetőleg déli 12—2 óráig bővebb értesítést nyerhetnek.

Szakállas csecsemő. Kaposvár egyik szomszéd falujában oly szörnyeteget szült egy szegény asszony, hogy amikor meglátta, a fájdalom és bánat megölte. A csodagyermek pofaszakállal és hosszú hajjal jött a világra, szemei a feje hátsó részén voltak. A baboás paraszok meg voltak győződve, hogy a csodaszülött nem más, mint maga az ördög és így nagyon kegyetlenül bántak vele. Egy hosszú póznára kötötték az ártatlan porontyot, végighurcolták a falun és aztán darabokra tépték, hogy így az ördögöt a maguk köréből elűzzék. A vizsgálatot megindították ellenük.

Feleséggyilkos. F. hó 10-én reggel 6 és 7 óra közt Vujin Szrdán parrági lakos nejét Tuesev Annát zsebkésével három szurással meggyilkolta. Vujin künn járt Amerikában, honnan kétezer koronát is küldött haza. Mikor visszatért, azon vette magát észre, hogy felesége elhidegült tőle, sőt megtagadta tőle a szükséges ételmet és ruházatot is. Ebben támogatta az asszonyt az apja, kívül egy fedél alatt laktak. A nevezett nap reggelén szintén erős szóváltás volt após és veje között a reggeli elmaradása miatt, mire az elkeseredett ember kiment a kukoricaföldre s ott kapáló feleségét leszúrta. A tett elkövetése után önkényt jelentkezett a községi előjáróságnál, mely további intézkedésig azonnal letartóztatta. A bűnügyi vizsgálat folyamatban van.

A kit senki nem sirat. A múlt héten Ószivácra egy fiatal vándor fáradtan érkezett. Köhécsett, szeme és arca lázban égett. Panaszkodott, hogy ott belül — s a mellére mutatott — fájdalmas szurást érez. Lefeküdt s másnap hajnalra meghalt. Zsebében egy igazolási jegyet találtak, melyből megtudták, hogy Dobanovacska Györgynek hívják.

A krinolin. Kisért, kisért már évek óta, de senki sem vette komolyan. Most megbízható forrásból írják, hogy a londoni hölgyek mégis csak életre fogják kelteni a krinolint, amely a második császárság ideje alatt olyan divatos volt Franciaországban. Még pedig már ezen a nyáron hordani fogják, a nagy szabócégek már meg is rendelték a krinolinhoz való acélpántokat és huzalokat, ami a vas- és acélgépek iparát is föl fogja emeli a város lendíteni. A krinolin „épülete” azonban nem lesz ugyanaz, mint negyven év előtt, mert „a tudomány és a modern technika legújabb vívmányai” szerint fog alakulni. A tudományos alapon épült krinolin mindenesetre mulatságos ruhadarabnak ígérkezik. — P. N.

A festett kávé. A kávé festése igen gyakori eszköz azoknál, akik ezzel az áru minőségét külsőleg javítani akarják. Nemcsak a nyers, hanem a pörkölt kávéval is elkövetik a hamisítás ezen módját. Ha a hamisítók elég lelkiismeretlenek, akkor mérges festanyagokat is használnak, melynek azután egészségrontó, komoly következménye szokott lenni. A nyers kávénál a zöld fajt sárgára, viszont a sárgát zöldre és kékesre szokták festeni. A leggyakoribb festékek: a berlini kék, indigó, ultramarin, rézvitriol és chromsárga. Szerencsés körülménynek nevezhető, hogy a festanyagok legnagyobb része vízben oldhatatlan és így többnyire a kávé aljában visszamarad. A kávét részben a termelőhelyeken, de néhol a szállítási helyeken is festik. Miután a kávéfestés manipulációja nagy kiterjedésű lett, ennél fogva egyes államok már is védekeznek ez ellen. Így Romániában és Bulgáriában a vámhatóságok rendszerileg utasítva lettek, hogy az összes kávéfajokat vizsgálják meg, vajjon nincsenek-e egészségre ártalmas anyaggal festve. Ezekben az államokban festett kávét egyáltalán tilos importálni. — M. H.

Szülők figyelmébe. Jó házból való iskolai tanulókat az 1905/6. tanévre teljes ellátásra elfogad és gondos felügyeletért kezeskedik, kívánatra magánoktatást is nyújt Ribiczey Béla, megyei árvászeki ülnök Zomborban (Barát-utca: 602. sz.). Jeles tanulók kedvezményben részesülnek.

Levelezés.

Óbecse, 1905. június 15.

(Lóverseny. — Ártézi kutak. — Gyógyfürdő. — Állami paloták.)

Az óbecsei „Gazdasági társulat” életjelt adott magáról. Pünkösdkor lóversenyt rendezett a kisereti gyepen. A várostól távol fekvő és alkalmatlan terület, meg a díjak szerénysége is kevés érdeklődőt, meg még kevesebb versenyzőt hozott össze. A sikeres első díjat Krsztonosits Iova vitte el, míg a hölgyek díját Horváth Sándor földbirtokos. A lóverseny után este táncvigalom volt a nagyvendéglőben, ahol a gazdaközönség gyéren volt képviselve.

Megjött a kedv Óbecsén az ártézi kutak furatásához. A képviselőtestület eddig idegenkedett az ártézi kuttól, mert a legelső próba 40 ezer koronájába került a községnek és az elveszett a föld mélyén, mert siker nélkül maradt abba a dolog. Kedvetlenül ment bele a község újabb próbába, de mert ez csak 4 ezer koronába került és értékes gyógyvizet hozott eredményként, megjött a kedv a többi kutak furására is. Elhatározta a képviselőtestület, hogy még négy kutat furat a város négy részében. A főtérén levő ártézi kut vize Than Károly egyetemi tanár vegyelemzése szerint gyógytartalmu, miért is nagy becsben van és naponta ezren hordják haza.

Megindult most azután a mozgalom, hogy gyógyfürdőt emeljenek. Már több magánvállalkozó meg akarja venni a gyógyvizet, de a község még nem döntött az ajánlatok fölött, mert az a vélemény, hogy maga a község építsen fürdőt a gyönyörű Árpád-liget elején, ahol mindjárt keznél volna a hatalmas park is. A legközelebbi közgyűlés már foglalkozni fog e kérdéssel.

Városkánk külső esin tekintetében rövid időn belül sokat fejlődik. Több magánházon kívül, különösen két hatalmas palota fogja emelni a város szépségét. E két palota egyikét a kinestár építteti a járásbíró részére. A bírósági palota részére a község a főtér közelében, a rk. plébánia mellett, hatalmas és 20 ezer koronát érő telket engedett át az államnak, ahol már az őszön megkezdik a

palota építését, mert az igazságügyi miniszter már jóváhagyta a tervet és a belügyminiszter is hozzájárult a telek átengedéséhez. Az új palota és a plébánia között új utca fog nyílani, hogy a palota három oldalról tűnjék elő szépségével. — A másik nagyobb épület emennek végébe a postakínestár emeli, ahova a posta- és távirahivatal kerülne. A posta részére is ingyen telket ajánlott föl a város. Ugyancsak szép épület lesz az új polgári iskola, amely végre már így rendes elhelyezést nyer. Még a millenáris évben meg lett ígérve a polgári iskolák megfelelő elhelyezése, de ez csak a jövő tanévre lesz meg, ha ugyan a vármegye szigorúan végrehajtja ama határozatát, amellyel kimondotta, hogy 1905. év végéig rendes épületet kapjon az óbecsei polgári iskola, mert ba nem, úgy a megye a város költségén fel fogja azt a célnak megfelelően építtetni. Hát talán ez a komoly felhívás használt és így lesz polgári iskolánk, ha csak az erős kéz hiányát érezve, még időközben mást nem gondolnak városatyáink. Mert bizony minálunk könnyen megy a határozatok megmástitása és még könnyebb fiókba zárva szép esendesen eltatni egy-egy fontos ügyet. . .

—s.—

Szarvasmarha- és lódíjazás Csonoplyán.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a zomborjárasi szolgabíró és a járás összes községei közreműködésével f. hó 12-én, pünkösdkor másnapján Csonoplyán szarvasmarha- és lódíjazást rendezett.

Ezen alkalommal a község zászlódiszt öltött, a lakosság már a reggeli órákban talpon volt és a község jegyzője, Deák Andor és az előjáróság zeneszó és mozsárdurrogatások mellett fogadta a környékről érkező vendégeket. A kiállításon a közönség, hölgyek is, oly nagy számban jelent meg, hogy a jegyzői lak szűknek bizonyult befogadására.

A díjazásnak színhelye a templom előtti térség volt, melyre reggel 7 órakor hajtották fel a díjazandó szarvasmarhákat és lovakat, körülbelül 150—200 darabot. A község templomában 9 órakor istentisztelet volt, melyen a vendégek teljes számban vettek részt. 10 órakor Deák Andor községi jegyző a vendégeknek fényes villás reggelit adott. Innen a jury a terre vonult és megkezdte a díjazást. A Gazdasági Egyesület részéről kiküldöttek voltak: dr. Falcione Nándor alelnök, Györgyvánszky György igazgató, Szalay Frigyes választmányi tag, Birvasszky György, Halm Ottó, Fernbach Károly, a kerület országgyűlési képviselője.

A díjazás 12 órakor ért véget. Az eredményt dr. Falcione Nándor a Gazdasági Egyület alelnöke hirdette ki. Díjak címén kiosztottak 950 koronát, mely összeghez a m. kir. földművelésügyi miniszter 400 koronával, Fernbach Károly országgyűlési képviselő 200 koronával járult. A díjak kiosztása után dr. Falcione Nándor buzdító szavakat intézett a gazdákhöz. 1 órakor a Két fekete lóhoz címzett vendéglőben ebéd volt, melyen több felköszöntő hangzott el. Különösen a Gazdasági egyesületet ünnepelték, melynek nagy része volt a szépen sikerült ünnepség rendezésében. A bankett alatt a híres csonoplyai tamburások játszottak.

Délután 3 órakor volt a mezőgazdák lóversenye, a paeséri országúton, melyet a közönség kocsikkal nézett végig. Igen szép képet nyújtottak a nemzeti viseletükben felvonuló lovasok, kikről a pesti Uránia színház

kiküldötte a Bácska című darabhoz pillanatfelvételeket készített.

A löversenyt népünnepély követte. A község magyar, német és bunyevác ifjúsága festői viseletében bemutatta nemzeti táncát, melyet több komikus verseny követett.

Este Deák Andor jegyző lakásán vacsora volt, melyen a környékről megjelent vendégek nagy számban vettek részt és csak a reggeli órákban oszlottak szét egy szép nap emlékével.

Az ünnepély rendezésében legtöbbször fáradozott Fernbach Károly, a kerület népszerű országgyűlési képviselője, dr. Birvalszy György és Halm Ottó. Fáradozásukat szép siker koronázta.

Adakozások Schweidel József szobrára.

LIII.

Az LII. kimutatás szerint volt	20870 K 24 f.
Pacséri Takarékszövetkezet	10 K — f.
Nikolits György Zombor	3 K — f.
N. N. (Bittermann Sándor utján)	5 K — f.
Pávlovits Simon dr. Zombor	50 K — f.
Pávlovits Feodora Zombor	10 K — f.
Rickert József Órszállás	20 K — f.
Auth György Zombor	5 K — f.
Scultéy Jenő Hódság	25 K 20 f.

Neszmirák Mátyás gyűjtése Órszállás: Órszállás községe 10 kor., Neszmirák Mátyás 2 kor., Vass György, Devits Károly, Turánszky József 1—1 kor.

Farkas István utján a vasvármegyei honv. egylettől Szombathely

Schváb Rezső gyűjtése Losonc: Schváb Rezső, Jozefin, Károly, Irén és Gusztáv 2 kor., Névtelen 50 fil., Név nélkül 1 kor.

Szombathelyi honvédegyelet gyűjtése: N. N. 1 kor. 60 fil., Zaska István, özv. Jakoby Rezsőné, Szele István, Olvashatlan, Hodosy Géza, Bakó Mihály, Olvashatlan, Olvashatlan, Olvashatlan, Vaszary, Peterdiné, Olvashatlan, N. N., Foe Gyula, Olvashatlan, N. N. 1—1 kor., Horváth, Bábics 60—60 fil., Damján, Stubner József, Olvashatlan, Wellisch Viktor, Olvashatlan 50—50 fil., Serényi Béla, Olvashatlan, Olvashatlan, Mészáros Gyula, Lamadits Ferenc 40—40 fil., Olvashatlan, Winkler, Ungár Károly, Wendl Jenő, Horváth Ferenc, Krausz József 30—30 fil., Nagy Lili, Kiss Ernő, Szelestey Aranka, Metykó Károly, özv. Korein Jenőné, Udvardy Mariska, Kmeth Imre, Muzits Zsigmond, N. N., Eberhard Márton, Szabó Endre, Szubovics Ottó, Horváth János, Vérese Rizsi, Olvashatlan, Olvashatlan, Olvashatlan, Kutassy László 20—20 fil., Muzits Róza 10 fil.

30 K — f.

Összesen 21052 K 94 f.

HIRDETÉSEK.

1611/kig. 1905. szám.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya községben üresedésben levő és évi 720 korona fizetéssel egybekötött irtóki állásra pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 1-éig** nyujtsák be.

Zsablyán, 1905. június hó 7-én.

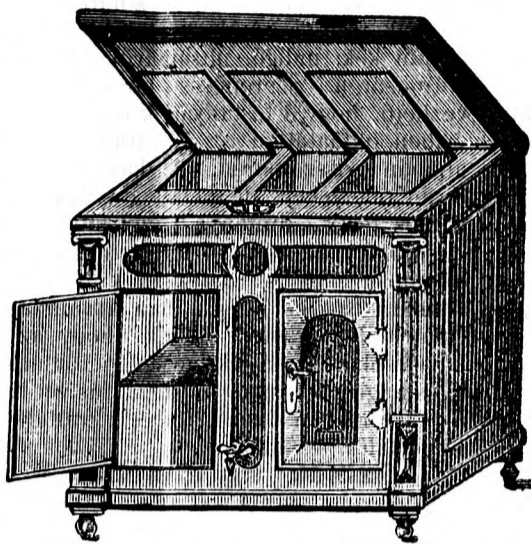
Nikolits Izidor,

főszolgabíró.

2—1

Gombos Nándor

Jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és díszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

(vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádákban

és *—12

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilyennemű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Allást keres

egy 40 éves, róm. kath. nős férfi, mezei gazdasági birtokban botos ispán vagy gazdának, ki fiatal korától a gazdaságban jártas, sőt az állattenyésztésben is teljes előnyösséget nyújt, a magyar anyanyelven kívül, mit írásban is bír, beszél német és szerb nyelven.
Cím: **Halasy József Zombor,**
Antal-utca 198. sz. 3—2

Rohonczy Gida

**Törökbecse Gyöngyszigeti teli-
vér ménes telepén 7 drb szám-
feletti anyakanca eladó, ára
100 forinttól 500 forintig.**

Levélcím: Rohonczy uradalom Törökbecse. 3—2

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefónok,

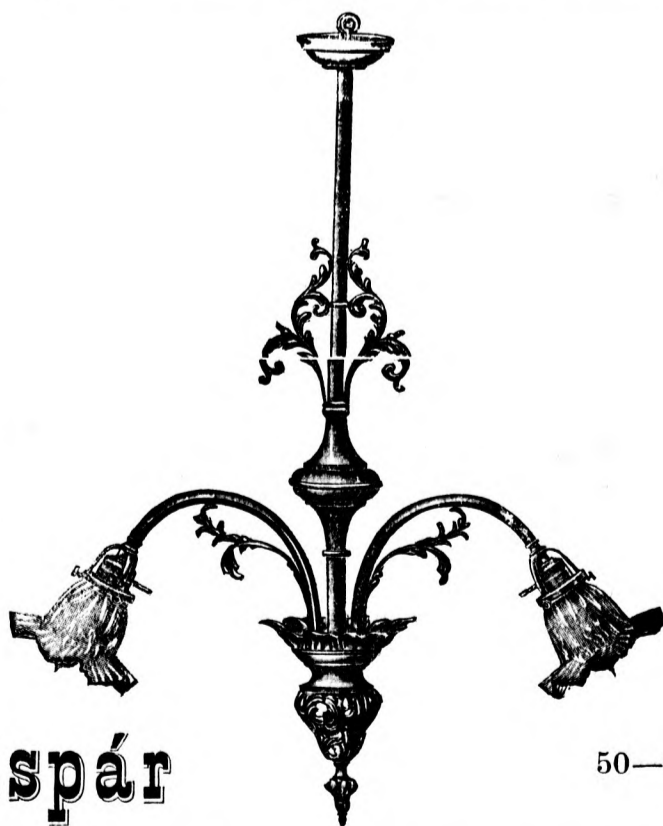
legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50—7

Olcsóbb mint bárhol!!

VILLANYOS LÁMPÁK!

A legfontosabb kiszolgálás!

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jónévű budapesti bronz-csillárgyárossal összeköttetésbe lépünk s raktárunkat dusan felszereltük a modernstylű valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali és fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a legolcsóbb árakon, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győződtetjük meg.

Kulcsár Sándor oég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy úgy az **uj országházát**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobbbrészben, a **szatmári dómot**, a **pénzügyminiszteri palotát** stbit **ő rendezte be.**

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más oikkeinkre is:

Valódi TRIESZTI LINOLEUM (parafa-szőnyeg) FUTÓK és SZÖNYEGEK. — Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon” lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — **Gyermekkocsik; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák.** — A legfinomabb bőr- és szövöttkecstyük; harisnyák

óriási választékban bámulatos olcsó árakon kerülnek eladásra.

WONTOLEPÉRI

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20-15

Tessék meggyőződést szerezni.

Kitünő minőségű királyhalmi

fehér bor

literenkint **60 fillérért** zárt palackokban kapható

Markovits József
kereskedésében

2-1 Schweidel József-utca.

2749. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Bácsföldvár községben üresedésben levő és 600 korona évi, havi előleges részletekben kiszolgáltatódíj fizetéssel javadalmozott községi kézbesítői állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó évi június hó 25-ig** terjesszék be.

A szerb nyelv tudása megkívánatik s a megválasztandó a jegyzői irodában irodai teendőket is köteles végezni.

Obecse, 1905. évi június hó 8-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

378. szám.
1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 1905. évi Sp. III. 30/7. számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd által képviselt Schleszer testvérek zombori cég javára Pekánovits Fülöp és neje zombori szállási lakosok ellen 68 kor. 12 fillér és járulékaik erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülglalt és 700 koronára becsült lovak, sertések és tehenekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróóság V. 525/2. 1905. sz. végzése folytán 68 kor. 12 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi január hó 13-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 47 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig zombori szálláson adósok lakásán leendő eszközzésére **1905. évi június hó 23-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1905. évi június hó 6 án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

— FELVÉTELTNEK —

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Ad 5621/polg. 1905. szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Schlachter József és társainak Rill Ferenc Kerény község bírása és társai ellen Kerény község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 5621/P. 1905. sz. a kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1905. évi június hó 28-ik napjának d. e. 9 óráját** Kerényen a község házára kitűztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Kerényen a község házában az érdekeltek által való megtekinthetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt birói kiküldötténnél szóval vagy írásban előadhatják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1905. évi június hó 6 án.
A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,
kir. tszéki bíró mint kiküldött

3209. kig. 1905. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A palánkai járáshoz tartozó Bács-ujlak községben megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi június hó 24-éig** nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Ezen jegyzői állás javadalmazása:

1. 742 korona készpénzfizetés.
2. Hat öl kemény tűzifa.
3. Egy negyed telek föld haszonélvezete, melynek adóját a jegyző tartozik fizetni.

Palánkán, 1905. évi június hó 5-én.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

2-2

Flórián-utcában a 396. számú házban egy

**butorozott szoba
július hó 1-sejére kiadó.****Gyümölcsstermelők,**

akik szándékoznak mindenemű gyümölcsöt nagyban egész nyáron át Bécsbe szállítani, sziveskedjenek címüket velem tudatni.

2-1 **Eugen Hoffmann**
Bécs, XIV/3., Ullmannstrasse 43. I. 6.

3381. szám.

kig. 1905.

Pályázati hirdetemény.

Topolya községében megüresült évi 500 korona javadalmazással egybekötött 2. számú gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyittatik; felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevél, katonagazolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezűleg irt kérvényüket az **1905. évi június hó 22-éig** az előjárásnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni, lótartról önmaga gondoskodik.

Kiszolgált altisztek és a csendőrségnél szolgált egyéneknek előny biztosítottak.

Topolyán, 1905. június hó 10-én.

2-1

Előjáróság.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

Érdem jeléül.

Páris. 1904.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

EHRlich NÁNDOR FIA

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos.

20-6

Ajánlom kitűnő minőségű saját szerkezetű szőlőpermetezőimet, melyekből **14 év óta** körülbelül **20000** db van forgalomban.

Nagy raktár

Kitűnő minőségű
szőlőoltó gummiszalagokból
és mindennemű
permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pontosan eszközöllenek. * Régi permetezők becseréllenek. * Kölcsönképen használatra jó szerkezetű permetezők kiadatalnak.

Minden darabért

2 évi jótállás!!

Bajai-út 11.

ZOMBOR,

BÁCSKA.

Bajai-út 11.

2 évi jótállás!!

Minden darabért

Viszontelárúsítóknak külön megbeszérés.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.